
THE CONTRIBUTION OF THEORY AND RESEARCH TO THE TRANSFORMATION OF LIBRARIES

KOLESNYKOVA T. O.

Наукова бібліотека, Український державний університет науки і технологій (Дніпро, Україна), e-mail: t.o.kolesnykova@ust.edu.ua, ORCID 0000-0002-4603-4375

CORTI P.

SPARC Europe (Нідерланди), e-mail: pcorti@sparceurope.org, ORCID 0000-0001-8506-7148

BUIST-ZHUK M.

Бібліотека Гронінгенського університету, Гронінгенський університет (Гронінген, Нідерланди), e-mail: m.zhuk@rug.nl, ORCID 0000-0002-2235-3814

**Європейські практики подолання мовних бар'єрів в умовах кризи:
Відкриті освітні ресурси**

Мета. У будь-якій країні національна мова та освіта допомагають не лише передавати знання, а й розширюють кругозір студентів, вчать їх бути більш толерантними до різних культур. Сьогодні українська мова як важлива складова національної ідентичності та державотворення є однією з головних цілей росії у її війні проти України. Саме тому, одним із головних викликів для вищої освіти України у воєнний час є якнайшвидше створення сучасних та якісних навчальних матеріалів державною мовою з метою сприяння дистанційному викладанню, навчанню та дослідницьким процесам в університетах. Механізмом реагування на цей виклик є звернення до досвіду створення, адаптації та використання відкритих освітніх ресурсів (OER) в Європі та світі. Мета дослідження – розглянути практики створення, адаптації та використання OER в європейських університетах та бібліотеках у контексті їх переваг, у тому числі можливостей подолання мовних бар'єрів в умовах кризи. **Методи.** Стаття базується на аналізі літератури про практики використання OER у сприянні подоланню мовних бар'єрів, про діяльність ENOEL, про практики бібліотекарів та освітян кількох європейських університетів, а також на саморефлексії та безпосередньому переживанні обставин війни українськими бібліотекарями, які продовжують інформаційний супровід освітнього процесу. **Результати.** Теоретичні аспекти та реалізовані практичні рішення демонструють, що OER можуть бути ефективним вирішенням в умовах кризи (чи то пандемії, чи то війни) питання якісного інформаційного забезпечення дистанційної освіти матеріалами державною мовою в будь-якій країні Європи та світу. У контексті вищої освіти України OER є засобом і одним із методів подолання лінгвоциду з боку російської федерації – цілеспрямованого знищення української мови як головної ознаки етносу. Досвід роботи з OER Наукової бібліотеки УДУНТ (м. Дніпро, Україна) – це історія бібліотеки, яка шукала можливості для відповіді на свої локальні виклики та вирішення проблем під час пандемії COVID-19, і знайшла рішення, які стали необхідними під час війни з росією. **Висновки.** Автори сподіваються, що україномовні OER незабаром стануть обов'язковим елементом культурного середовища українських університетів. І саме OER спроможні допомогти здолати український лінгвоцид в освітніх ресурсах. Досвід бібліотекарів Європейської мережі бібліотекарів відкритої освіти (ENOEL) доводить, що одну з найважливіших ролей у цьому відіграють бібліотекарі університетів.

Ключові слова: відкриті освітні ресурси; мовні бар'єри; університетська бібліотека; дистанційна освіта; ENOEL; лінгвоцид; війна в Україні; бібліотека у воєнний час; інформаційна підтримка дистанційного навчання; УДУНТ; SPARC Europe

Received: 05.08.2022

Accepted: 07.12.2022